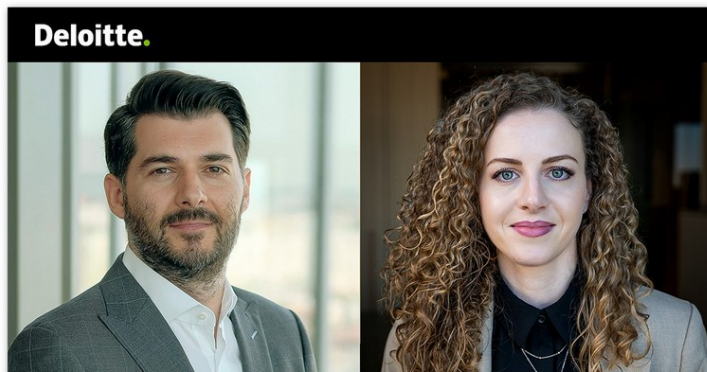

Producătorii de țigari cu filtru, obligați să colecteze deșeurile începând cu acest an. Ce măsuri sunt necesare în acest scop?

Inițiativa autorităților europene privind gestionarea deșeurilor din plastic, demarata cu mulți ani în urmă și concretizată într-o directivă, are și o componentă care vizează produsele din tutun cu filtru și filtrele comercializate pentru a fi utilizate în combinație cu produse din tutun, care conțin plastic. Directiva a fost transpusă și în legislația din România și obliga producătorii de astfel de produse să asigure colectarea deșeurilor rezultate după consum începând cu acest an.

Conform Directivei UE 904/2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului, filtrele provenite de la produsele din tutun (mucurile de țigară) reprezintă a doua cea mai răspândită categorie de produse din plastic de unică folosință întâlnite, sub forma de deșeuri, pe plajele din Uniunea Europeană. Din aceste considerente, s-a impus reducerea impactului considerabil al acestor deșeuri rezultate după consumul unor astfel de produse din tutun asupra mediului.

În România, răspunderea extinsă pentru deșeurile generate de respectivele produse, instituită prin ordonanța de guvern de transpunere a directivei (OG 6/2021 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului), se va putea realiza prin intermediul unei organizații dedicate sau individual. Potrivit legislației, producătorii trebuie să suporte costurile aferente implementării unei infrastructuri specifice pentru colectarea deșeurilor generate după consumul de produse din tutun, cum ar fi recipiente adecvate pentru astfel de deșeuri în zonele cu consum intens.

Ce costuri trebuie să suporte producătorii?

În acest scop, producătorii trebuie să acopere cel puțin următoarele costuri: cele legate de măsurile de informare a consumatorilor cu privire la alternativele reutilizabile, impactul asupra mediului și asupra rețelei de canalizare în cazul gestionării necorespunzătoare a deșeurilor provenite de la produsele respective; cele de strângere a deșeurilor aruncate în afara sau în cadrul sistemului public de colectare al autorității publice locale și pentru transportul și tratarea ulterioară a respectivelor deșeuri; costurile pentru colectarea și raportarea datelor către autoritățile responsabile.

Totodată, legislația obligă producătorii să aplice pe produsele din tutun introduse pe piață un marcaj clar, lizibil și care nu se poate șterge, care informează consumatorii cu privire la opțiunile adecvate de gestionare a deșeurilor și la prezența materialelor plastice în componența produsului, precum și la impactul negativ asupra mediului, în special asupra mediului marin, în cazul în care acestea sunt aruncate sau eliminate prin mijloace necorespunzătoare.

Nu în ultimul rând, schemele de raspundere extinsa a producatorilor ar trebui sa conțină masuri de încurajare a inovarii care sa conduca la dezvoltarea de alternative durabile la filtrele pentru produse din tutun care conțin plastic.

Modelul Ungariei

Spre exemplu, în Ungaria, în baza legislației adoptata recent, a fost selectata o societate concesionara la nivel național, prin licitație, pentru a pune la dispoziția producatorilor de tutun sistemele de colectare necesare și, la rândul sau, sa colecteze deșeurile provenite de la produsele de tutun, sa le valorifice și, dupa caz, sa le elimine în mod corespunzator. Pentru aceste servicii, societatea în cauza percepe producatorilor o contribuție financiara, ca parte a taxei pe care aceștia trebuie sa o suporte în conformitate cu extinderea raspunderii. Reglementarea din Ungaria a intrat în vigoare la 1 iulie 2023, iar producatorii sunt obligați, începând din trimestrul patru al acestui an, sa achite taxa aferenta produselor vândute în trimestrul anterior.

Legislația din Ungaria permite ambele variante de organizare, individual sau prin intermediul unei entități colective.

În cadrul unui studiu Deloitte realizat pentru producatorii din țara vecina, care a evaluat obiceiurile de fumat ale consumatorilor din 21 dintre cele mai mari localități ale țării, ce cumuleaza 30% din populație, au fost colectate și calculate costurile cu gestionarea acestor deșeuri. Rezultatul studiului a evidențiat un tarif valabil la nivel național pentru un kilogram de deșeuri din tutun colectat și tratat.

În plus, la realizarea studiului au fost luate în calcul și modificările din portofoliile de produse (cum ar fi rata de creștere a pieței produselor fara fum) pentru elaborarea scenariilor privind taxa care ar trebui aplicata producatorilor.

În concluzie, producatorii de țigari cu filtru din România trebuie sa ia masuri pentru implementarea raspunderii extinse, care implica și colectarea deșeurilor rezultate din consumul produselor pe care aceștia le introduc pe piața, astfel încât sa fie pregătiți sa se conformeze acestei obligații în momentul în care sistemul va fi funcțional.